

REFERAT Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget d. 10-09-2024

Mødedato Tirsdag d. 10. september 2024 kl. 16:00

Mødested Else Marie Jakobsen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	32
Godkjenning av innkallingen til møtet 10.09.24.....	33
Orientering om utbyggingsprogrammet.....	35
Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028.....	37
Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028.....	46
Innspill til høring om fysiske inngrep fra ansatte i skole.....	48
Delegerte saker.....	50
Meldingssaker.....	51
Referatsaker.....	52

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Møteinnkalling Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget 10.09.2024



Kristiansand, 09.09.2024

MØTEINNKALLING TIL UNGDOMMENS BYSTYRE - ARBEIDSUTVALGET

Dato: 10.09.2024 kl. 16.00

Sted: Else Marie Jakobsen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til Ole Martin Kyllø
Ole.Martin.Kyllø@kristiansand.kommune.no

SAKSKART			Side
51/24	2023027810-143	Godkjenning av innkallingen til møtet 10.09.24.	2
52/24	2023027810-145	Orientering om utbyggingsprogrammet	3
53/24	2024016329-11	Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 - 2028,	4
54/24	2024016329-12	Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028	15
55/24	2023027810-144	Innspill til høring om fysiske inngrep fra ansatte i skole	25

Aida Clarke Stavdal
Nestleder i utvalg
(sign.)

Behandling av utvalgssak

51/24 Godkjenning av innkallingen til møtet 10.09.24.

Arkivsak-dok. 2023027810-143

Arkivkode. 033

Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	51/24

Forslag til vedtak

[Innkallingen er godkjent](#)

52/24 Orientering om utbyggingsprogrammet

Arkivsak-dok. 2023027810-145

Arkivkode. 033

Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	52/24

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre tar orienteringen til etterretning](#)

Sammendrag

Synne Thornæs og Kay C. Jørgensen skal snart legge ut Utbyggingsprogrammet 2025-2028 til høring. I forbindelse med dette vil vi gjerne få tid i rådene til å presentere årets revisjon og få innspill til programmet. Høringen kommer til å være i sommer/høst, etter vedtak i Bystyret

Vedlegg:

53/24 Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 - 2028,

Arkivsak-dok. 2024016329-11

Arkivkode. ---

Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	51/24
10 Bystyret	18.09.2024	129/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	43/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	149/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	38/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	57/24
5 Formannskapet	04.09.2024	72/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	52/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	53/24
8 Eldrerådet	12.09.2024	37/24
9 Studentutvalget 2023-2024	17.09.2024	27/24

KOMMUNALUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 51/24

Kommunalutvalgets innstilling:

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028
(5/4)

Forslag:

FRP fremmet følgende forslag:

«Skjenketiden utvides til 03:00.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 5 stemmer, mens 4 stemte for FRP sitt forslag (Høyre/FRP).

27.08.2024

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 43/24

Helseutvalgets innstilling:

1. Skjenketiden utvides til kl. 02.30.
(6/5)
2. Endring i skjenketid evaluert etter ett år i samarbeid med politi og legevakt.
(9/2)

Forslag:

FRP fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 03.00.»

KL fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 02.30.»

KRF fremmet følgende tilleggssforslag:

«Endring i skjenketid evalueres etter ett år i samarbeid med politi og legevakt.»

Voteringer:

FRP sitt forslag falt med 5 mot 6 stemmer (KRF/MDG/AP/KL).

Ved alternativ votering ble Kleppelsita sitt forslag vedtatt med 6 mot 5 stemmer (H/MDG/AP).

KRF sitt forslag ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (FRP).

29.08.2024

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 38/24**Oppvekstutvalgets innstilling**

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 03.00
(6/5)

2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektørens innstilling til pkt. 1

«1.Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00»

«2.Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028»

Repr. Jannicke S. Halvorsen (FrP) fremmet følgende alternativt forslag til pkt. 1:

1. «Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 03.00»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble FrP sitt forslag vedtatt med 6 mot 5 stemmet
(KrF, AP, INP, PP SV)

Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

29.08.2024

AREAL- OG MILJØUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 29.08.2024 SAK 149/24

Areal- og miljøutvalgets innstilling:

3. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
(7/4)
4. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028.»

FRP og Venstre fremmet følgende alternative forslag til pkt. 1:

“1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 03.00.”

Voteringer:

Ved alternativ votering mellom kommunedirektørens innstilling pkt. 1 og forslaget fra FRP og Venstre, ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 7 mot 4 stemmer (Andreas Jacobsen (FRP), Odd Nordmo (H), Vegard Launes (H), Christine Alveberg (V)).

Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

02.09.2024

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 29.08.2024 SAK 57/24

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

5. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00.
(6/5)
6. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

- «1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00

2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028.»

V fremmet følgende endringsforslag til pkt. 2.3.2:

«Andre avsnitt i pkt 2.3.2 - skjenketider endres til: «I Kristiansand kommune vil skjenketiden være fra kl. 09.00 - 03.00 for gruppe 1 og 2, og fra kl.13.00 – 03.00 for gruppe 3. Skjenketidene evalueres etter to år, høsten 2026.»

FRP fremmet følgende alternativ til pkt. 1:

«Skjenketiden settes til 03.00, og det søkes Stortinget om ubegrenset åpningstid med alkoholservering for aktører som ønsker det.»

Voterings:

FRP sitt alternative forslag til pkt. 1 falt med 10 mot 1 stemmer (FRP)

Ved alternativ votering stemte 6 for kommunedirektørens innstilling pkt. 1 mens 5 stemte for V sitt endringsforslag (H, V, FRP)

Kommunedirektørens innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

30.08.2024

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 04.09.2024 SAK 72/24

Formannskapets innstilling:

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00 (9/5)
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028 (Enst.)

14 av 15 repr. til stede.

Forslag:

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende forslag:

«Alternativt forslag 1:

Skjenketiden utvides til 03:00.»

Voterings:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innst. pkt. 1 ble vedtatt med 9 stemmer, mens 5 stemte for Høyre/FRP/Venstre sitt forslag (H/FRP/V).

Kommunedirektørens innst. pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

04.09.2024

Saksfremlegg

Forslag til vedtak

7. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00

8. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Sammendrag

Saken henger sammen med Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer. I saken fremlegges vurderinger og anbefaling knyttet til ett av de regulerende virkemidler kommunene skal vurdere i tråd med Alkoholloven – skjenketid. Lovens formål er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Argumentasjonen og hensynene som er vurdert i saken, er i hovedsak de samme som da Bystyret behandlet saken om en prøveordning med utvidet skjenketid i april 2024. Det er i forbindelse med at utkast til Alkoholpolitisk handlingsplan har vært på ekstern høring, ikke kommet frem vesentlige nye argumenter. Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med at det ble fremmet sak om prøveordning om utvidelse av skjenketider i Kristiansand kommune vedtok bystyret 24.04.24 at skjenketidene ikke skulle utvides sommeren 2024.

Skjenkenæringen viste da til at:

- Siden skjenketiden ble innskrenket fra kl. 03.00 til kl. 02.00 i 2008 har skjenkebransjen gjennomført mange forbedringer. Skjenkenæringen ønsker derfor å styrke næringens generelle rammebetingelser, samt skape en trygg og levende by gjennom hele året.
- Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.
- Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte inntekter for kommunen. En robust bransje tiltrekker seg mer kompetent arbeidskraft og gjør tilbudet og byen mer attraktiv for besøkende.
- Folkehelseperspektivet tilsier at det vil være en betydelig samfunnsgevinst å redusere privat konsum. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er underlagt streng kontroll. Det tilsier at skadepotensialet reduseres, dersom det private konsumets andel av totalkonsumet reduseres.
- Et nært samarbeid mellom politiet, ansatte på utestedene og ordensvakter fra vaktelskapene gjør byen åpen, trygg og tilgjengelig for alle.
- I Kristiansand trekkes samarbeidet med en seriøs serveringsbransje gjennom «Ansvarlig Alkoholhåndtering» frem som en viktig faktor. Dette jobbes allerede bra i Kristiansand i det tverrfaglige samarbeidet, Bransjeforum, som er satt i

stand mellom Kristiansand Hotel og restauranteier forening, kommunen og politiet.

- Ved skjenking til kl. 03.00 er skjenkenæringens erfaring at gjester begynner å reise hjem fra kl. 01.30 og utover. Ved skjenkestopp kl. 02.00 som i dag vet vi at man får en langt større samtidighetsbelastning på byens drosjekapasitet som igjen kan føre til betydelig lengere tid i drosjekø og dertil knyttet krangel og vold.
- Agder Taxi støttet en utvidet skjenketid og mener dette kan bidra til en bedre trafikkavvikling for taxinæringen og kundene.
- PSS ønsket en differensiering av skjenketider slik at avslutningen på kvelden blir mykere, både med tanke på taxi, matservering, gjester i gatene, nattbusser osv.

På den andre siden viste bla. Politiet og legevakten til at:

- Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere.
- Utvidet skjenketid også kan gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.
- Rent politifaglig er det en fordel for politiet at ikke alle gjestene forlater utestedene samtidig.
- Utvidet skjenketid vil ut fra tidligere erfaring med stor sannsynlighet øke pasientstrømmen til legevakten.
- Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som skaper utfordringer.
- Det kan oppstå flere situasjoner med trusler og vold i legevaktbygget på et tidspunkt hvor bemanningen er redusert.
- Normalt roer pågangen til legevakten seg i 3-tiden, men ved utvidet skjenketid vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer som behandles av Bystyret har vært til ekstern høring. I planutkastet foreslår kommunedirektøren at dagens skjenketid i Kristiansand kommune videreføres for perioden 2024-2028. I høringsrunden har næringen vist til at Kristiansand bør ha minst like gode vilkår som andre byer i Agder, da nevnes Mandal, Arendal og Farsund som også hører til samme politidistrikt og som har skjenketid inntil kl.03. Kristiansand er Agders regionhovedstad og har mål om å styrke sin posisjon som helårsdestinasjon. En rekke investeringer, som bl.a. Kilden, Kunstsilo med mer, støtter opp om denne satsingen. De urbane kvalitetene byen har å tilby, er vesentlige for den opplevelsen som både kommunens innbyggere og besøkende etterspør. Da må næringslivet i indre by kunne ha samme forutsetninger for å drive, som man har i andre kommuner langs Agderkysten – og ikke minst i andre store byer.

Det vises også til at skjenketid til kl. 03.00 gir andre økonomiske forutsetninger for at nye tilbud kan etableres og ha livets rett. Dette inkluderer steder som nattklubber og steder som tilbyr scenekunst (inkl. konserter, standup med mer). Næringen savner en grunnleggende forståelse for hvordan denne økonomien fungerer og hvilke rammevilkår som må være til stede for å utvikle byens kvaliteter på dette feltet og viser blant annet til en holdningsendring i Bergen som utvider skjenketiden fra kl.02 til kl. 03 for at næringslivet skal få gode vilkår. Andre byer med skjenketid til kl. 03 er for eksempel Oslo, Tromsø, Drammen, Ålesund, Kristiansund, Stavanger og Tønsberg.

På den andre siden viser IOGT (Rusforebyggende medlemsorganisasjon) til at totalkonsumet må reduseres dersom skadevirkningene skal reduseres, og at det er tydelig sammenheng mellom vold og alkohol.

Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Juridisk grunnlag

- Alkoholloven
- Forskrift om skjenketider i Kristiansand kommune
- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Alkoholpolitiske retningslinjer

Alkoholloven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, jf. alkoholloven § 1-1.

De nasjonale rammene for skjenketider som hver enkelt kommune kan fastsette, er for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) fra klokken 06.00 til 03.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 (sprit) er rammen fra klokken 13.00 til 03.00. I tiden mellom disse klokkeslettene er det forbudt å skjenke alkohol, jf. alkoholloven § 4-4.

Kommunedirektørens vurdering

Spørsmålet om skjenketider var senest til behandling i bystyret 24 april 2024. Selve saksfremlegget med argumentene for og imot en utvidelse av skjenketider ble derfor vedlagt høringsbrevet. Høringsinstansene bør derfor være godt kjent med de hensyn som ble vurdert da sak 46/24 ble behandlet i bystyret. Kommunedirektøren kan ikke se at det er kommet inn høringsinnspill som bør endre administrasjonens syn i saken.

Etter alkoholloven § 4-4 kan skjenking av alkoholgruppe 3 (sprit) skje fra kl. 13 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til kl. 01.00. Bystyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking.

I Kristiansand kommune er skjenketiden i dag fra kl. 09.00 - 02.00 for gruppe 1 og 2, og fra kl.13.00 – 02.00 for gruppe 3.

Siden 2008 har skjenketidens utløp i Kristiansand kommune vært kl.02.00. Skjenkebransjen har siden ønsket å utvide skjenketiden.

Kommunens skjenkesteder vil åpenbart ha økonomiske interesser i å utvide skjenketidene, samtidig som dette også vil kunne ha påvirkning på kommunens skatteinntekter. Skjenketidene og konkurransen med andre store og mellomstore kommuner vil ved en utvidelse også være mer sammenlignbar (Bergen, Tromsø, Oslo, Drammen, Stavanger, Arendal). Videre vil innbyggernes valgfrihet ved en utvidelse av skjenketidene til kl. 03.00 følge nasjonale maksimalrammer i en allerede strengt regulert alkohollov (sammenliknet med andre europeiske land).

Selv om det fra et næringsperspektiv er ønskelig med en utvidet skjenketid vil en bærekraftig virksomhet også måtte drive økonomisk forsvarlig, samtidig som den ivaretar miljøet og den sosiale bærekraften. Den sosiale bærekraften innebærer blant annet ivaretagelse av medarbeidere på en god måte. En utvidet skjenketid vil også få

konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattestid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

Kommunedirektøren bemerker at seriøsiteten til skjenkebransjen i Kristiansand generelt sett er på et mye høyere nivå enn det som var tilfelle for få år siden. Et nært samarbeid mellom politiet, skjenkenæringen, vakselskapene, og kommunen har bidratt til å løfte fokusområder, og bidra til en mer ansvarlig alkoholhåndtering. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er også underlagt kontroll fra kommunen. I den forbindelse viser kommunedirektøren til at også politiet oppfatter skjenkenæringen som seriøs og ansvarlig.

På den andre siden opplyser politiet at de i dag bruker betydelige ressurser på voldsproblematikken i Kristiansand sentrum – spesielt i helgene. Veldig mye av denne utfordringen knytter seg til rus og det generelle utelivet natt til lørdager og søndager. Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere. Utvidet skjenketid kan også gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.

Bakgrunnen for at Kristiansand kommune i 2008 vedtok å begrense skjenketiden til klokken 02.00 var at politiet opplyste at det oppstod mye vold og fysiske skader den siste timen med skjenking. Legevakten opplevde også stor pågang sent på natten.

En utvidet skjenketid vil med bakgrunn i tidligere erfaring øke pasientstrømmen til legevakten. Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som igjen vil skape utfordringer. Det vil kunne oppstå flere situasjoner hvor politiet må klarere for arrest, og samtidighetskonflikter hvor politi og ambulanse er på legevakten samtidig. Ved utvidet skjenketid vil også pågangen til legevakten forskyves utover natten. Tilbakemeldingen er at dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vakter økes på natten.

Kommunedirektøren viser i den forbindelse til at Kristiansand og Agder, etter Oslo, har mest kriminalitet pr. 1000 innbygger og ligger særlig høyt på voldstatistikken.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller. Hun viser til at økning i voldstilfeller ved utvidet skjenketid er nesten identisk med nedgangen i vold ved tilsvarende innskrenket skjenketid ifølge en studie som baserer seg på data fra 18 norske byer.

Kommunedirektøren understreker også at stort alkoholinntak øker risikoen for skader, og at en undersøkelse av skadepasienter ved akuttmottaket på Oslo universitetssykehus viste at 26 prosent av pasientene var påvirket av alkohol. Det er nærliggende å anta at lengre åpningstider vil øke alkoholinntaket, og dermed øke risikoen for slike skader.

[En norsk studie fra 2014](#) viser at alkoholrelaterte skader forebygges best med tiltak rettet mot alle alkoholbrukere, og ikke kun de med høyest risiko. Begrensning i tilgjengelighet av alkohol er et virkemiddel for å begrense det generelle nivået av alkoholbruk. Begrensninger i skjenketid er et tiltak for å redusere det offentlige konsumet av alkohol, mens begrensninger i salgstid er et virkemiddel for å redusere det private alkoholkonsumet. Kommunedirektøren kan ikke finne noen studier som støtter hypotesen om at en økning i den offentlige andelen av alkoholkonsumet vil bidra til å redusere det private konsumet, og dermed en reduksjon i det totale alkoholkonsumet.

Sett hen til at både politiet og legevakt er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, samt at en utvidet skjenketid vil medføre økt alkoholkonsum vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden ikke er tilrådelig.

Praktiske virkninger

Ved en eventuell utvidelse av skjenketidene vil skjenkesteder som i dag har bevilling til kl. 02.00 få utvidet sine skjenketider. Skjenkestedenes uteservering vil følge de utvidete skjenketidene, så lenge ikke noe annet fremgår av bevillingsvedtaket.

Øvrige bevillingshavere som har begrensning i sine skjenketider, som følge av lokale forhold (for eksempel støy og lukt) vil ikke få utvidet sine skjenketider tilsvarende.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at lokale forhold, som for eksempel støy, ikke må være til sjenanse eller ulempe for de som bor eller oppholder seg i området. I områder med etablert serveringsvirksomhet må det likevel tåles mer støy og sjenanse enn i uregulerte områder. Det er avdeling for Miljørettet helsevern som følger opp klager på støy og sørger for at lydnivået er i tråd med nasjonale retningslinjer.

Når det gjelder skjenking på arrangement og andre enkeltanledninger, for eksempel ved leie av lokaler, vil følge de utvidete skjenketidene så fremt ikke utleier av lokale eller arrangementssted setter andre begrensninger, se for eksempel *retningslinjer for bruk av offentlig uterom*.

Økonomiske konsekvenser

Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.

Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte skatteinntekter for kommunen.

Ved utvidet skjenketid fra kl. 02.00 vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Handlingsplanen og retningslinjene har som mål redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes alkoholbruk, jf. Kapittel 2.2.2, jf. Kapittel 2.5.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan vil også omfatte forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler. Planen vil omfatte tiltak rettet både mot barn og unge, og de voksne i befolkningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saken har vært på intern og ekstern høring. Interne høringsinnspill er innarbeidet i planen. Eksterne høringsinnspill er lagt ved og svart ut i eget saksfremlegg.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant, da saken ikke har påvirket klima og miljø direkte.

HMS/Folkehelse

En utvidet skjenketid vil få konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattestid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller.

Stort alkoholinntak øker risikoen for skader

Andre problemstillinger som for eksempel forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler vil tas opp i Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Helhetsvurdering

Skjenketid er ett av de regulerende virkemidler kommunen har for å underbygge Alkoholovens formål som er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Kommunedirektøren vurderer at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, og medføre et økt alkoholkonsum.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Vedlegg:

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329
Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

Vedlegg til sak

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329
Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

54/24 Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Arkivsak-dok. 2024016329-12

Arkivkode. ---

Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	52/24
10 Bystyret	18.09.2024	131/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	44/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	148/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	39/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	58/24
5 Formannskapet	04.09.2024	74/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	53/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	54/24
8 Eldrerådet	12.09.2024	38/24
9 Studentutvalget 2023-2024	17.09.2024	28/24

KOMMUNALUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 52/24

Kommunalutvalgets innstilling:

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(7/2)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

- «1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Stryk punkt 3.3.1, som omhandler muligheten til å gi skjenkebevilling på idrettsarena/idrettsarrangement.
2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Tilleggs punkt under 3.3, som punkt e): idrettsarena/idrettsarrangement.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer (KRF).

KRF sine forslag nr. 1 og 2 følger saken uten votering.

27.08.2024

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 44/24

Helseutvalgets innstilling:

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(6/5)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

- «1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Punkt 3.3.1. Strykes
2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Punkt 3.3: tillegg Idrettsarena/ Idrettsarrangement.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 6 mot 5 stemmer (KRF/MDG/AP).

28.08.2024

OPPVEKSTUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 39/24**Oppvekstutvalgets innstilling**

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(10/1)

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (PP)

29.08.2024

AREAL- OG MILJØUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 29.08.2024 SAK 148/24**Areal- og miljøutvalgets innstilling:**

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(Enst.)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.»

KRF fremmet følgende endringsforslag:

«1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Stryk punkt 3.3.1, som omhandler muligheten til å gi skjenkebevilling på idrettsarena/idrettsarrangement.
2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Tilleggspunkt under 3.3, som punkt e): idrettsarena/idrettsarrangement.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

KRF sitt forslag falt med 7 mot 4 stemmer (Atle Aasen (KRF), Sigrid Moseid Øverland (KRF), Marte Rostvåg Ulltveit-Moe (MDG), Ole Magne Omdal (UAVH)).

Rådet for personer med funksjonsnedsettelser kom med følgende innspill til saken:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelser ber om at krav om tilgjengelighet knyttes til skjenkebevilling. Utesteder må være tilgjengelig for alle. (Adkomst, HC-toalett og bestilling/betaling).

Med betaling menes terminaler med følbare taster, ikke touch.

Tilgjengelighet for alle betyr ikke at vi ikke stiller oss bak holdningsskapende arbeid i forhold til alkohol og begrensede arenaer for skjenking.

02.09.2024

KULTUR- OG IDRETTSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 29.08.2024 SAK 58/24

Kultur- og idrettsutvalgets innstilling:

1. Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.

(Enst.)

2. Det vises til pkt 2.2.1 i alkoholpolitisk handlingsplan. Bystyret anmoder kommunedirektøren om å fremlegge en egen sak om kommunens håndtering av reklame og informasjon i sosiale medier.

(9/2)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.»

✓ fremmet følgende endringsforslag til retningslinjenes pkt. 3.1:

«Det vises til pkt 3.1 - bevillingsperiode - i alkoholpolitiske retningslinjer.

Bystyret innfører f.o.m. 2024 en skjenkebevillingsperiode på 4 år, med automatisk fornyelse på 4 nye år, jfr alkohollovens § 1-6.Bevillingsperioden.»

✓ fremmet følgende tilleggsforslag til handlingsplanens pkt. 2.2.1:

«Det vises til pkt 2.2.1 i alkoholpolitisk handlingsplan. Bystyret anmoder kommunedirektøren om å fremlegge en egen sak om kommunens håndtering av reklame og informasjon i sosiale medier.»

V fremmet følgende endringsforslag til retningslinjenes pkt. 3.3:

«Det vises til pkt 3.3 - Virksomheter kommunen kan unnlate å innvilge bevilling til - i alkoholpolitiske retningslinjer. Pkt d) strykes. (Frisørsalonger, spa og velvære, klesbutikker og andre lignende konsepter)

I tillegg foreslår vi at det innarbeides et nytt punkt i retningslinjene med følgende tekst:

- Frisørsalonger, spa og velvære kan søke om skjenkebevilling på lik linje med aktivitetshaller – bowling og padelsenter etc.
- Klesbutikker og «andre lignende konsepter» kan søke om midlertidig skjenkebevilling for spesielle kundearrangement.
- For nye type butikkonsepter som er bransjeglidende kan det søkes om fast skjenkebevilling.
- Bedrifter som selger/gir kulturopplevelser kan søke om midlertidig skjenkebevilling for spesielle kundearrangement.»

KRF fremmet følgende endringsforslag til retningslinjenes pkt. 3.3.1 og 3.3:

«1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:

Stryk punkt 3.3.1, som omhandler muligheten til å gi skjenkebevilling på idrettsarena/idrettsarrangement.

2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:

Tilleggs punkt under 3.3, som punkt e): idrettsarena/idrettsarrangement.»

Voteringer:

V sitt endringsforslag til retningslinjens pkt. 3.1 falt med 6 mot 5 stemmer (H, V, FRP)

V sitt tilleggsforslag til handlingsplanens pkt. 2.2.1 ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer. Vedtakets pkt. 2 (KRF, KON)

V sitt endringsforslag til retningslinjenes pkt. 3.3 falt med 6 mot 5 stemmer (H, V, FRP)

KRF sine endringsforslag til retningslinjenes pkt. 3.3.1 og 3.3 falt med 8 mot 3 stemmer (KRF, AP, KON)

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt. Vedtakets pkt. 1.

30.08.2024

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 04.09.2024 SAK 74/24

Formannskapets innstilling:

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.

(10/4)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

«Endringer under alkoholpolitiske retningslinjer:

Punkt 3.3.1. Stryk

Punkt 3.3: tillegg Idrettsarena/ Idrettsarrangement.»

Høyre/FRP/Venstre fremmet følgende utsettelsesforslag:
«Kommunedirektøren bes utarbeide en bredere alkoholpolitisk handlingsprogram på modell fra Oslo kommune. Planen skal synliggjøre målsettinger for helse, seriøsitet og ansvarlig drift og rammevilkår for næringen, med konkrete tiltak for å nå målene.

Frem til ny plan foreligger videreføres dagens retningslinjer.

Formannskapet ønsker planen til politisk behandling i god tid før sommeren 2025.»

Voteringer:

KRF sitt forslag nr. 1 og 2 falt med 8 mot 6 stemmer (KRF/SV/PP/Rødt).

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 10 mot 4 stemmer (KRF/PP).

Høyre/FRP/Venstre sitt utsettelsesforslag følger saken uten votering.

04.09.2024

Saksfremlegg

Forslag til vedtak

[Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.](#)

Kort om handlingsplanen

Det er alkoholloven som setter rammene for hvordan alkoholpolitikken i Norge skal forvaltes. Innenfor de nasjonale rammene er kommunene likevel tillagt et betydelig ansvar og stor frihet til å utforme sin egen lokale alkoholpolitikk. Alle kommuner i Norge har derfor en plikt til å utforme en alkoholpolitisk handlingsplan. Kristiansand kommune har valgt å ha en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan, som også omfatter alkoholpolitikken. En hovedbegrunnelse for dette er at utbredelse og bruk av alkohol i et samfunn, har klare sammenhenger med annen rusproblematikk og helsemessige følger av dette. Rusmiddelpolitisk handlingsplan er en bred temaplan som omfatter alle rusmidler, både legale og illegale. Planen skal utarbeides i løpet av 2024. Alkoholpolitisk handlingsplan vil inngå som en del av denne. Alkoholpolitisk handlingsplan med tilhørende retningslinjer behandles imidlertid først ettersom disse må være vedtatt innen utgangen av september, jf. Alkoholovens § 1-6.

Problemstillinger fra alkoholpolitisk handlingsplan som vil bli behandlet i den rusmiddelpolitiske handlingsplanen vil for eksempel være forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler. Planen vil omfatte tiltak rettet både mot barn og unge, og de voksne i befolkningen.

Mandatet for arbeidet med rusmiddelpolitisk handlingsplan ble vedtatt av Helseutvalget 04.06.24 i sak 32/24.

Alkoholloven har som formål å *begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer*, jf. § 1. Alkoholloven er dermed først og fremst en lov hvor formålet er å bidra til å sikre at skadevirkningene av alkoholbruk blir så små som mulig – dels ved å begrense tilgjengeligheten, dels ved at omsetningsformene er betryggende. Lovens formål er ikke knyttet til næringspolitiske hensyn. Det er imidlertid ofte i dette skjæringspunktet at målkonflikter oppstår i forbindelse med praktiseringen av kommunens retningslinjer for tildeling av skjenkebevillinger.

De problemstillinger som har vært tilbakevendende og/eller utfordrende iløpet av forrige bystyreperiode reguleres derfor i handlingsplanen og retningslinjene for å sikre større forutsigbarhet for den kommende perioden. Planen viderefører eksisterende praksis og er i tråd med de prinsipielle sakene som har vært avklart politisk. For å sikre både effektivitet og likebehandling består de alkoholpolitiske retningslinjene av objektive kriterier med bakgrunn i den alkoholpolitiske handlingsplanen.

I løpet av forrige bystyreperiode har regulering av skjenking på avgrenset område på Sparebanken Sør-Arena og Kristiansand Kino, samt skjenking i tilknytning til boligområder blitt politisk behandlet som prinsipielle saker. Når en har valgt å åpne flere områder for skjenking av alkohol, er det viktig å fortsatt beholde og styrke alkoholfrie soner som er særlig viktige med tanke på å redusere skadevirkninger og fremme folkehelse. Hensyn til barn og unges oppvekstvilkår veier særlig tungt. Sonetenkningen som legges til grunn, fremkommer også av handlingsplanens målsettinger for perioden 2024-2028:

- Redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes alkoholbruk
- Redusere risikofylt alkoholbruk
- Opprettholde samarbeidet mellom kommunen, bransjen og politiet
- Effektivitet og likebehandling i saksbehandlingen

«Kommunens skjenketider» og «Kommunens handlingsrom til å legge vekt på brudd på Arbeidsmiljøloven ved prikktildeling av skjenkebevillinger» behandles i selvstendige saksfremlegg.

Holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk er en sentral del i det rusforebyggende arbeidet og vil bli nærmere tematisert og behandlet i forbindelse med rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Planarbeidet vil foregå utover høsten 2024.

Høring/Høringsinnspill

I tillegg til navnene på høringslisten ble høringsbrevet sendt direkte til skjenkebransjen, PSS, Natteravnene, NHO Agder, Næringsforeningen i Kristiansand, Visit Sørlandet, LO og Fellesforbundet. Høringsbrevet er også lagt ut på kommunens hjemmesider til «åpen høring». Det har kommet inn høringsinnspill fra:

- Gvino (Skjenkestet)
- Kristiansand hotell og restauranteierforbund
- Kvadraturforeningen og Kvadraturen Gårdeierforening
- Næringsforeningen i Kristiansand
- Visit Sørlandet
- NHO reiseliv

- A-larm (Bruker- og pårørendeorganisasjon)
- IOGT (Rusforebyggende medlemsorganisasjon)
- Privatpersoner

Skjenkenæringen har blant annet spilt inn at de ønsker:

- (Gvino) modernisering av forbudet mot alkoholreklame, og at det legges til rette for å ta kunnskapsprøven på engelsk.

Kommunedirektøren har forståelse for at forbudet mot alkoholreklame kan oppleves som utfordrende å forholde seg til og at kunnskapsprøven også bør kunne tas på engelsk. Det er likevel slik at både forbudet mot alkoholreklame og hvordan kunnskapsprøven skal gjennomføres er regulert i alkoholforskriften. Det er dermed Stortinget som lovgiver som må foreta eventuelle lovrevisjoner. For øvrig viser kommunedirektøren til administrasjonens [orientering om forbudet mot alkoholreklame i formannskapetets møte 6.mars](#)

Næringslivet, herunder Kristiansand hotell og restauranteierforening, Kvadraturforeningen og Kvadraturen Gårdeierforening, Næringsforeningen i Kristiansand, Visit Sørlandet, og NHO reiseliv har blant annet spilt inn at de ønsker:

- skjenketider til kl 03.00
- at alle bedrifter som selger varer, tjenester og kulturopplevelser skal kunne få innvilget alminnelig skjenkebevilling, herunder frisør, spa, kosmetiske behandlinger, massasje, og sykkelverksted. Samt teater, opera, kino, museum, gallerier og bibliotek.
- målsettinger for å lykkes med handlingsplanen da den foreslåtte planen kun er en oppsummering av dagens praksis av lovverket
- næringslivet reagerer på at de ikke er blitt tatt nok hensyn til

Kommunedirektøren understreker at formålet med alkoholloven er at den skal *bidra til å sikre at skadevirkningene av alkoholbruk blir så små som mulig; dels ved å begrense tilgjengeligheten, dels ved at omsetningsformene er betryggende. Loven gir kommunene anledning til å fastsette bruken av virkemidler som blant annet regulerer salg og skjenking av alkohol lokalt.* Loven har ikke som formål å fremme næringspolitiske hensyn. Ett av virkemidlene i handlingsplanen er derfor å fortsatt opprettholde alkoholfrie soner i kommunen.

Slik de alkoholpolitiske retningslinjene er foreslått gis det derfor ikke alminnelig skjenkebevilling til "Frisørsalonger, spa og velvære, klesbutikker og andre lignende konsept", jf. pkt.3.3. I enkelttilfeller, som for eksempel en åpningsfest etter stengetid, har administrasjonen likevel innvilget skjenkebevillinger. Denne praksisen foreslås videreført.

Slik kommunedirektøren forstår det ønsker næringen at det åpnes opp for at alle tilbydere av varer, tjenester og kulturopplevelser i Kristiansand kommune skal kunne få innvilget alminnelige (faste) skjenkebevillinger. En eventuell utvidelse av skjenkebestemmelsene vil føre til en ytterligere innskrenking av de alkoholfrie sonene i Kristiansand kommune, og dermed gi enda mindre forutberegnelighet for personer som ønsker å unngå å bli eksponert for alkohol. Desto videre definisjonen er, desto større vil tilgjengeligheten av alkohol være. For å følge opp intensjonen i handlingsplanen må kommunen bruke de virkemidlene vi har - alle kan derfor ikke få skjenke alkohol overalt.

Av hensyn til å fortsatt bevare alkoholfrie soner mener Kommunedirektøren at pkt. 3.3 i reglementet bør fortsette å gjelde slik det også praktiseres i dag.

Det bemerkes at skjenkebevillinger i frisørsalonger, spa og/eller klesbutikker heller ikke er noe som har vært spesielt etterspurt av næringen i løpet av forrige bystyreperiode. Dersom dette skulle endre seg foreslår kommunedirektøren at problemstillingen løftes politisk.

Næringen anfører også at det i handlingsplanen ikke fremgår målsettinger som gjør det mulig å lykkes med planen. Kommunedirektøren viser til at det i handlingsplanen punkt 2.5 fremgår målsettinger og hvilke tiltak/virkemidler som skal videreføres eller iverksettes for å nå målsettingene.

Det er likevel riktig at Oslo kommune, Stavanger kommune og Kristiansand kommune har valgt noe ulike innretninger på sine handlingsplaner. I alle handlingsplanene er det imidlertid henvisninger til både nasjonalt regelverk, lokalt regelverk og kommunens målsettinger der den enkelte kommune mener det er hensiktsmessig. Det vises forøvrig til at holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk vil bli nærmere tematisert og behandlet i forbindelse med den rusmiddelpolitiske handlingsplanen.

Når det gjelder målsettingene fra både Oslo kommune og Stavanger kommune vurderer kommunedirektøren disse til å være ivaretatt av alkohollovens bestemmelser sammen med målsettingene og tiltakene som fremgår av handlingsplanen og retningslinjene slik de nå er utformet:

- "Trygt og inkluderende arbeidsliv" er ivaretatt i retningslinjene pkt. 3.3 og handlingsplanen kap.2.2.2, jf. Pkt.2.5 og kapittel 2.1.3, og 2.2.1, jf. Pkt 2.5.
- "Reduksjon av skadelig bruk av alkohol" er ivaretatt i kapittel 2.2.2 og 2.3.2.
- "Et attraktivt og mangfoldig by- og uteliv med trygg og ansvarlig alkoholhåndtering" er ivaretatt i retningslinjene pkt. 3.3 og handlingsplanen kap.2.2.2, jf. Pkt.2.5 og kapittel 2.1.3, og 2.2.1, jf. Pkt 2.5.
- "Forutsigbare rammebetingelser for næringen" er ivaretatt i pkt. kapittel 2.1.3, og 2.2.1, jf. Pkt 2.5.
- "Uteliv på like konkurransevilkår og med seriøse næringsdrivende" er ivaretatt av alkoholloven § 1-7b.

Kommunedirektøren registrerer at det er enkelte i næringen som uttrykker misnøye med ikke å ha blitt tatt med på dialog forut for høringen. For å imøtekomme handelsnæringen ønsker administrasjonen å se på hvordan man kan utvikle gode arenaer for dialog også for disse aktørene. Kommunedirektøren foreslår derfor at dette tas med som en del av målsetting og tiltak i handlingsplanens pkt. 2.5.

Bruker- og pårørendeorganisasjoner har blant annet spilt inn at de ønsker:

- (A-larm) økt fokus på tilgjengelighet og alkoholfrie soner, med særlig hensyn til barn og unge. Konkret foreslås Øvre torv og Idrettsarenaer (Sør- Arena) som alkoholfri sone.
- (A-larm) at netthandel av alkohol bør avvikles, da dette øker forbruket.
- (A-larm) brukermedvirkning ved tildeling av skjenkebevillinger
- (A-larm) nye rusfrie utesteder og arrangementer

Kommunedirektøren er enig i at det er viktig å legge til rette for nye alkoholfrie soner og møteplasser. Dette vil følges opp i Rusmiddelpolitisk handlingsplan. Innspillet underbygger også at alkoholfrie soner bør videreføres, særlig av hensyn til barn og unge. Ønsket om brukermedvirkning ved tildeling av skjenkebevillinger, må administrasjonen vurdere nærmere. Dette vil en gjøre gjennom dialog med brukerorganisasjoner i forbindelse med utarbeidelsen av rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Kommunedirektøren bemerker at hverken Foodora eller Wolt har salgsbevilling for alkohol i Kristiansand kommune, og at det per i dag er Meny og ODA som har salgsbevilling for nettsalg av alkohol, på lik linje med for eksempel Vinmonopolet nasjonalt.

Rusforebyggende medlemsorganisasjon(er) har spilt inn at de ønsker;

- (IOGT) fortsatt skjenketider til kl. 02.00
- (IOGT) styrking av alkoholfrie soner, herunder alle områder hvor barn og unge er en del av målgruppen, for eksempel idrettsarenaer.
- (IOGT) utsatt skjenkestart til kl. 16.00 på 17. mai.

Privatpersoner har spilt inn at de mener at det er for få alkoholfrie soner generelt, og blant annet vist til at tillatelse av skjenking i Kilden og Kristiansand Kino bør endres.

Uttalelsene støtter forslaget om å videreføre eksisterende skjenketid og viktigheten av å opprettholde og styrke alkoholfrie soner. Når det gjelder forslaget om utsatt skjenkestart på 17. mai, foreslår kommunedirektøren at det i det videre planarbeidet jobbes med holdningsskapende arbeid og tiltak knyttet til alkoholbruk på arenaer og dager som er særlig viktige for barn og unge.

Juridisk grunnlag

Kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Departementet kan gi forskrifter om innholdet av kommunal alkoholpolitisk handlingsplan, jf. Alkoholoven § 1-7d

Økonomiske konsekvenser

Handelsnæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. Alkoholpolitiske retningslinjer som gir større rom for å kunne innvilge skjenkebevilling til bransjer som i dag ikke får alminnelig bevilling vil derfor kunne være økonomisk gunstig for handelsnæringen.

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Handlingsplanen og retningslinjene har som mål redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes alkoholbruk, jf. Kapittel 2.2.2, jf. Kapittel 2.5.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan vil også omfatte forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler. Planen vil omfatte tiltak rettet både mot barn og unge, og de voksne i befolkningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saken har vært på intern og ekstern høring. Interne høringsinnspill er innarbeidet i planen. Eksterne høringsinnspill er lagt ved og svart ut i eget saksfremlegg.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant, da saken ikke har påvirket klima og miljø direkte.

HMS/Folkehelse

Utbredelse og bruk av alkohol i et samfunn, har klare sammenhenger med annen rusproblematikk og helsemessige følger av dette.

Virkemidlene for å begrense tilgjengeligheten av alkohol i kommunen kan være å begrense salgs- og skjenketider, og hvor det skal skjenkes.

Andre problemstillinger som for eksempel forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler vil tas opp i Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Vedlegg:

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

Vedlegg til sak

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

55/24 Innspill til høring om fysiske inngrep fra ansatte i skole

Arkivsak-dok. 2023027810-144

Arkivkode. 033

Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	55/24

Forslag til vedtak

Ungdommens bystyre har gitt innspill i møtet.

Sammendrag

Oppvekst har fått en høring til uttalelse om fysisk inngrep fra ansatte i skolen. Silje Årnes Lauvrak fra Oppvekst kommer for å få innspill.

Delegerte saker

Meldingssaker

Referatsaker

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 51/24: Godkjenning av innkallingen til møtet 10.09.24.



SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023027810
Saksbehandler Ole Martin Kyllø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	51/24

GODKJENNING AV INNKALLINGEN TIL MØTET 10.09.24.

UNGDOMMENS BYSTYRE - ARBEIDSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 10.09.2024 SAK 51/24

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalgets vedtak:

Innkallingen er godkjent
(enst)

18.09.2024

Punkt 52/24: Orientering om utbyggingsprogrammet



Dato 9. september 2024
Saksnr.: 2023027810-145
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
10.09.2024

Orientering om utbyggingsprogrammet

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre tar orienteringen til etterretning](#)

Sammendrag

Synne Thornæs og Kay C. Jørgensen skal snart legge ut Utbyggingsprogrammet 2025-2028 til høring. I forbindelse med dette vil vi gjerne få tid i rådene til å presentere årets revisjon og få innspill til programmet. Høringen kommer til å være i sommer/høst, etter vedtak i Bystyret

Vedlegg:

Punkt 53/24: Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 37/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak KOMM, 27082024, Sak 51/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak HELSEUTV, 27082024, Sak 43/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak RPF, 09092024, Sak 52/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak Form, 04092024, Sak 72/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak byst, 18092024, Sak 129/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak OPPV, 27082024, Sak 38/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak ARMU, 29082024, Sak 149/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Vedtak KULT, 29082024, Sak 57/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,
Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329
Sak 2024016329
Saksnummer 2024016329.
saksnummer 2024016329
Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329
Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.
Søknads refranse : BBJYUH
Søknads refranse : OSJHOJ
Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028
Saksnummer 2024016329
Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)
Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune
Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer
2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen
2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge
Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024
Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)
alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)



Dato 19. august 2024
Saksnr.: 2024016329-11
Saksbehandler Lars Petter Aasheim
Godkjent av Camilla Jarlsby
Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kommunalutvalget
Helseutvalget
Areal- og miljøutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Bystyret

Møtedato

27.08.2024
27.08.2024
29.08.2024
29.08.2024
04.09.2024
09.09.2024
10.09.2024
18.09.2024

Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028, som et tiltak i kommunens alkoholpolitiske handlingsplan, jf. pkt. 2.3.2

Forslag til vedtak

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Sammendrag

Saken henger sammen med Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer. I saken fremlegges vurderinger og anbefaling knyttet til ett av de regulerende virkemidler kommunene skal vurdere i tråd med Alkoholloven – skjenketid. Lovens formål er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Argumentasjonen og hensynene som er vurdert i saken, er i hovedsak de samme som da Bystyret behandlet saken om en prøveordning med utvidet skjenketid i april 2024. Det er i forbindelse med at utkast til Alkoholpolitisk handlingsplan har vært på ekstern høring, ikke kommet frem vesentlige nye argumenter. Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med at det ble fremmet sak om prøveordning om utvidelse av skjenketider i Kristiansand kommune vedtok bystyret 24.04.24 at skjenketidene ikke skulle utvides sommeren 2024.

Skjenkenæringen viste da til at:

- Siden skjenketiden ble innskrenket fra kl. 03.00 til kl. 02.00 i 2008 har skjenkebransjen gjennomført mange forbedringer. Skjenkenæringen ønsker derfor å styrke næringens generelle rammebetingelser, samt skape en trygg og levende by gjennom hele året.
- Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.
- Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte inntekter for kommunen. En robust bransje tiltrekker seg mer kompetent arbeidskraft og gjør tilbudet og byen mer attraktiv for besøkende.
- Folkehelseperspektivet tilsier at det vil være en betydelig samfunnsgevinst å redusere privat konsum. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er underlagt streng kontroll. Det tilsier at skadepotensialet reduseres, dersom det private konsumets andel av totalkonsumet reduseres.
- Et nært samarbeid mellom politiet, ansatte på utestedene og ordensvakter fra vaktelskapene gjør byen åpen, trygg og tilgjengelig for alle.
- I Kristiansand trekkes samarbeidet med en seriøs serveringsbransje gjennom «Ansvarlig Alkoholhåndtering» frem som en viktig faktor. Dette jobbes allerede bra i Kristiansand i det tverrfaglige samarbeidet, Bransjeforum, som er satt i stand mellom Kristiansand Hotel og restauranteier forening, kommunen og politiet.
- Ved skjenking til kl. 03.00 er skjenkenæringens erfaring at gjester begynner å reise hjem fra kl. 01.30 og utover. Ved skjenkestopp kl. 02.00 som i dag vet vi at man får en langt større samtidighetsbelastning på byens drosjekapasitet som igjen kan føre til betydelig lengere tid i drosjekø og dertil knyttet krangel og vold.
- Agder Taxi støttet en utvidet skjenketid og mener dette kan bidra til en bedre trafikkavvikling for taxinæringen og kundene.
- PSS ønsket en differensiering av skjenketider slik at avslutningen på kvelden blir mykere, både med tanke på taxi, matservering, gjester i gatene, nattbusser osv.

På den andre siden viste bla. Politiet og legevakten til at:

- Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere.
- Utvidet skjenketid også kan gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.
- Rent politifaglig er det en fordel for politiet at ikke alle gjestene forlater utestedene samtidig.
- Utvidet skjenketid vil ut fra tidligere erfaring med stor sannsynlighet øke pasientstrømmen til legevakten.

- Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som skaper utfordringer.
- Det kan oppstå flere situasjoner med trusler og vold i legevaktbygget på et tidspunkt hvor bemanningen er redusert.
- Normalt roer pågangen til legevakten seg i 3-tiden, men ved utvidet skjenketid vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer som behandles av Bystyret har vært til ekstern høring. I planutkastet foreslår kommunedirektøren at dagens skjenketid i Kristiansand kommune videreføres for perioden 2024-2028. I høringsrunden har næringen vist til at Kristiansand bør ha minst like gode vilkår som andre byer i Agder, da nevnes Mandal, Arendal og Farsund som også hører til samme politidistrikt og som har skjenketid inntil kl.03. Kristiansand er Agders regionhovedstad og har mål om å styrke sin posisjon som helårsdestinasjon. En rekke investeringer, som bl.a. Kilden, Kunstsilo med mer, støtter opp om denne satsingen. De urbane kvalitetene byen har å tilby, er vesentlige for den opplevelsen som både kommunens innbyggere og besøkende etterspør. Da må næringslivet i indre by kunne ha samme forutsetninger for å drive, som man har i andre kommuner langs Agderkysten – og ikke minst i andre store byer.

Det vises også til at skjenketid til kl. 03.00 gir andre økonomiske forutsetninger for at nye tilbud kan etableres og ha livets rett. Dette inkluderer steder som nattklubber og steder som tilbyr scenekunst (inkl. konserter, standup med mer). Næringen savner en grunnleggende forståelse for hvordan denne økonomien fungerer og hvilke rammevilkår som må være til stede for å utvikle byens kvaliteter på dette feltet og viser blant annet til en holdningsendring i Bergen som utvider skjenketiden fra kl.02 til kl. 03 for at næringslivet skal få gode vilkår. Andre byer med skjenketid til kl. 03 er for eksempel Oslo, Tromsø, Drammen, Ålesund, Kristiansund, Stavanger og Tønsberg.

På den andre siden viser IOGT (Rusforebyggende medlemsorganisasjon) til at totalkonsumet må reduseres dersom skadevirkningene skal reduseres, og at det er tydelig sammenheng mellom vold og alkohol.

Både politiet og legevakten er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser. Videre vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden vil medføre økt alkoholkonsum blant innbyggerne.

Med bakgrunn i Bystyrets vedtak 24.04.24 innstilles det på fortsatt skjenking til kl.02.00 i perioden 2024-2028.

Juridisk grunnlag

- Alkoholloven
- Forskrift om skjenketider i Kristiansand kommune
- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Alkoholpolitiske retningslinjer

Alkoholloven har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, jf. alkoholloven § 1-1.

De nasjonale rammene for skjenketider som hver enkelt kommune kan fastsette, er for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 (øl og vin) fra klokken 06.00 til 03.00. For alkoholholdig drikk gruppe 3 (sprit) er rammen fra klokken 13.00 til 03.00. I tiden mellom disse klokkeslettene er det forbudt å skjenke alkohol, jf. alkoholloven § 4-4.

Kommunedirektørens vurdering

Spørsmålet om skjenketider var senest til behandling i bystyret 24 april 2024. Selve saksfremlegget med argumentene for og imot en utvidelse av skjenketider ble derfor vedlagt høringsbrevet. Høringsinstansene bør derfor være godt kjent med de hensyn som ble vurdert da sak 46/24 ble behandlet i bystyret. Kommunedirektøren kan ikke se at det er kommet inn høringsinnspill som bør endre administrasjonens syn i saken.

Etter alkoholloven § 4-4 kan skjenking av alkoholgruppe 3 (sprit) skje fra kl. 13 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til kl. 01.00. Bystyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking.

I Kristiansand kommune er skjenketiden i dag fra kl. 09.00 - 02.00 for gruppe 1 og 2, og fra kl. 13.00 - 02.00 for gruppe 3.

Siden 2008 har skjenketidens utløp i Kristiansand kommune vært kl. 02.00. Skjenkebransjen har siden ønsket å utvide skjenketiden.

Kommunens skjenkesteder vil åpenbart ha økonomiske interesser i å utvide skjenketidene, samtidig som dette også vil kunne ha påvirkning på kommunens skatteinntekter. Skjenketidene og konkurransen med andre store og mellomstore kommuner vil ved en utvidelse også være mer sammenlignbar (Bergen, Tromsø, Oslo, Drammen, Stavanger, Arendal). Videre vil innbyggernes valgfrihet ved en utvidelse av skjenketidene til kl. 03.00 følge nasjonale maksimalrammer i en allerede strengt regulert alkohollov (sammenliknet med andre europeiske land).

Selv om det fra et næringsperspektiv er ønskelig med en utvidet skjenketid vil en bærekraftig virksomhet også måtte drive økonomisk forsvarlig, samtidig som den ivaretar miljøet og den sosiale bærekraften. Den sosiale bærekraften innebærer blant annet ivaretagelse av medarbeidere på en god måte. En utvidet skjenketid vil også få konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattestid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

Kommunedirektøren bemerker at seriøsiteten til skjenkebransjen i Kristiansand generelt sett er på et mye høyere nivå enn det som var tilfelle for få år siden. Et nært samarbeid mellom politiet, skjenkenæringen, vaktelskapene, og kommunen har bidratt til å løfte fokusområder, og bidra til en mer ansvarlig alkoholhåndtering. Alkohol som omsettes på restauranter og utesteder er også underlagt kontroll fra kommunen. I den forbindelse viser kommunedirektøren til at også politiet oppfatter skjenkenæringen som seriøs og ansvarlig.

På den andre siden opplyser politiet at de i dag bruker betydelige ressurser på voldsproblematikken i Kristiansand sentrum – spesielt i helgene. Veldig mye av denne utfordringen knytter seg til rus og det generelle utelivet natt til lørdager og søndager. Politiet opplever en vesentlig økning i vold og ordensforstyrrelser i tiden rundt skjenkestopp, og frykter at dette kan utvikle seg i negativ retning dersom skjenketiden utvides ytterligere. Utvidet skjenketid kan også gi økt alkoholkonsum, noe som igjen kan føre til flere ordensforstyrrelser.

Bakgrunnen for at Kristiansand kommune i 2008 vedtok å begrense skjenketiden til klokken 02.00 var at politiet opplyste at det oppstod mye vold og fysiske skader den siste timen med skjenking. Legevakten opplevde også stor pågang sent på natten.

En utvidet skjenketid vil med bakgrunn i tidligere erfaring øke pasientstrømmen til legevakten. Pasienter som kommer inn til legevakten vil også ha høyere promille, noe som igjen vil skape utfordringer. Det vil kunne oppstå flere situasjoner hvor politiet må klarere for arrest, og samtidighetsk konflikter hvor politi og ambulanse er på legevakten samtidig. Ved utvidet skjenketid vil også pågangen til legevakten forskyves utover

natten. Tilbakemeldingen er at dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten.

Kommunedirektøren viser i den forbindelse til at Kristiansand og Agder, etter Oslo, har mest kriminalitet pr. 1000 innbygger og ligger særlig høyt på voldstatistikken.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstilfeller. Hun viser til at økning i voldstilfeller ved utvidet skjenketid er nesten identisk med nedgangen i vold ved tilsvarende innskrenket skjenketid ifølge en studie som baserer seg på data fra 18 norske byer.

Kommunedirektøren understreker også at stort alkoholinntak øker risikoen for skader, og at en undersøkelse av skadepasienter ved akuttmottaket på Oslo universitetssykehus viste at 26 prosent av pasientene var påvirket av alkohol. Det er nærliggende å anta at lengre åpningstider vil øke alkoholinntaket, og dermed øke risikoen for slike skader.

[En norsk studie fra 2014](#) viser at alkoholrelaterte skader forebygges best med tiltak rettet mot alle alkoholbrukere, og ikke kun de med høyest risiko. Begrensning i tilgjengelighet av alkohol er et virkemiddel for å begrense det generelle nivået av alkoholbruk. Begrensninger i skjenketid er et tiltak for å redusere det offentlige konsumet av alkohol, mens begrensninger i salgstid er et virkemiddel for å redusere det private alkoholkonsumet. Kommunedirektøren kan ikke finne noen studier som støtter hypotesen om at en økning i den offentlige andelen av alkoholkonsumet vil bidra til å redusere det private konsumet, og dermed en reduksjon i det totale alkoholkonsumet.

Sett hen til at både politiet og legevakt er bekymret for at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, samt at en utvidet skjenketid vil medføre økt alkoholkonsum vurderer kommunedirektøren at en utvidelse av skjenketiden ikke er tilrådelig.

Praktiske virkninger

Ved en eventuell utvidelse av skjenketidene vil skjenkesteder som i dag har bevilling til kl. 02.00 få utvidet sine skjenketider. Skjenkestedenes uteservering vil følge de utvidete skjenketidene, så lenge ikke noe annet fremgår av bevillingsvedtaket. Øvrige bevillingshavere som har begrensning i sine skjenketider, som følge av lokale forhold (for eksempel støy og lukt) vil ikke få utvidet sine skjenketider tilsvarende.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at lokale forhold, som for eksempel støy, ikke må være til sjenanse eller ulempe for de som bor eller oppholder seg i området. I områder med etablert serveringsvirksomhet må det likevel tåles mer støy og sjenanse enn i uregulerte områder. Det er avdeling for Miljørettet helsevern som følger opp klager på støy og sørger for at lydnivået er i tråd med nasjonale retningslinjer.

Når det gjelder skjenking på arrangement og andre enkeltanledninger, for eksempel ved leie av lokaler, vil følge de utvidete skjenketidene så fremt ikke utleier av lokale eller arrangementssted setter andre begrensninger, se for eksempel *retningslinjer for bruk av offentlig uterom*.

Økonomiske konsekvenser

Skjenkenæringen bidrar til verdiskapning på samfunnsøkonomisk nivå og på bedriftsnivå. En ekstra time åpningstid i sommer vil gi mulighet til å ytterligere investere i kultur- og opplevelsestilbud for byens kafeer, barer, restauranter og møteplasser.

Gode vilkår for bransjen vil stimulere til flere arbeidsplasser og økte skatteinntekter for kommunen.

Ved utvidet skjenketid fra kl. 02.00 vil denne forskyves utover natten. Dette vil medføre at legevakten må øke bemanningen med en sykepleier lørdag og søndag mellom kl. 24:00 og 08:00. I tillegg må antall timer med vekter økes på natten

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Handlingsplanen og retningslinjene har som mål redusere antall barn og unge som får sin oppvekst preget av voksnes alkoholbruk, jf. Kapittel 2.2.2, jf. Kapittel 2.5.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan vil også omfatte forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler. Planen vil omfatte tiltak rettet både mot barn og unge, og de voksne i befolkningen.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Saken har vært på intern og ekstern høring. Interne høringsinnspill er innarbeidet i planen. Eksterne høringsinnspill er lagt ved og svart ut i eget saksfremlegg.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant, da saken ikke har påvirket klima og miljø direkte.

HMS/Folkehelse

En utvidet skjenketid vil få konsekvenser for medarbeiderne med en lengre ubekvem arbeidstid (på nattestid). Det er derfor viktig å finne gode løsninger som ivaretar medarbeiderne dersom skjenketiden utvides.

I følge SIRUS forsker Ingeborg Rossow finnes det en klar sammenheng mellom små endringer i skjenketider og antall voldstiltfeller.

Stort alkoholinntak øker risikoen for skader

Andre problemstillinger som for eksempel forebyggende innsatser, holdningsskapende arbeid knyttet til alkoholbruk, og tiltak rettet mot innbyggere som har utfordringer knyttet til alkohol og andre rusmidler vil tas opp i Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Helhetsvurdering

Skjenketid er ett av de regulerende virkemidler kommunen har for å underbygge Alkoholovens formål som er å i størst mulig utstrekning begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan medføre. Kommunedirektøren vurderer at en utvidet skjenketid vil kunne bidra til flere voldsrelaterte hendelser, og medføre et økt alkoholkonsum.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Skjenketiden i Kristiansand kommune varer til kl. 02.00
2. Skjenketiden som vedtas av Bystyret forankres og følges opp som et tiltak i Alkoholpolitisk handlingsplan, 2024-2028

Vedlegg:

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

Punkt 54/24: Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 38/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 52/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak HELSEUTV, 27082024, Sak 44/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak RPF, 09092024, Sak 53/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak Form, 04092024, Sak 74/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak byst, 18092024, Sak 131/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak OPPV, 27082024, Sak 39/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak ARMU, 29082024, Sak 148/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KULT, 29082024, Sak 58/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)



SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024016329
Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	52/24
10 Bystyret	18.09.2024	131/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	44/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	148/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	39/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	58/24
5 Formannskapet	04.09.2024	74/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	53/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	10.09.2024	54/24
8 Eldrerådet	12.09.2024	38/24
9 Studentutvalget 2024 - 2025	17.09.2024	5/24

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG RETNINGSLINJER 2024 - 2028

**UNGDOMMENS BYSTYRE - ARBEIDSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE
10.09.2024 SAK 54/24**

18.09.2024

Punkt 55/24: Innspill til høring om fysiske inngrep fra ansatte i skole



Dato 9. september 2024
Saksnr.: 2023027810-144
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
10.09.2024

Innspill til høring om fysiske inngrep fra ansatte i skole

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre har gitt innspill i møtet.](#)

Sammendrag

Oppvekst har fått en høring til uttalelse om fysisk inngrep fra ansatte i skolen. Silje Årnes Lauvrak fra Oppvekst kommer for å få innspill.

Punkt .: Delegerete saker

Punkt .: Meldingssaker

Punkt .: Referatsaker